

Statens vegvesen

SAMFERDSELSDEPARTEMENTET

Postboks 8010 DEP

0030 OSLO

Behandlende enhet:
Vegdirektoratet

Saksbehandler/telefon:
Marit Gagnat / 22073682

Vår referanse:
19/206030-7

Deres referanse:
19/882

Vår dato:
29.10.2019

Høringsuttalelse fra Statens vegvesen til høringsnotat knyttet til endringer i matrikkelforskriften

Bakgrunn

Ved lov 20. april 2018 nr. 12 vedtok Stortinget en rekke endringer i matrikkellova, bl.a. innføring av en autorisasjonsordning for eiendomslandmålere. En del av disse endringene medfører behov for endringer i matrikkelforskriften.

Kommunal og moderniseringsdepartementet (KMD) har nå utarbeidet forslag til slike forskriftsendringer.

KMD har særlig bedt om innspill på:

1) Forslag til nummerering på nye forskriftsparagrafer.

KMD ønsker tilbakemelding på om foreslått nummerering til de nye forskriftsparagrafene er greie, eller om hele forskriften med alle paragrafene bør nummereres på nytt.

Statens vegvesen (SVV) mener foreslått nummerering er en god løsning, og at det vil være uheldig å nummerere alle paragrafene på nytt. Dette fordi paragrafene er godt innarbeidet og henvist til i forretningsprotokoller og matrikulert arbeid fra 2010 og fram til nå.

2) Innspill på hvordan kravene til utdanning bør reguleres.

KMD har under forslag til ny forskrift § 64 b foreslått at

«Person som tildeles landmålerbrev, minimum må ha bachelorgrad (180 studiepoeng) med relevant fagkrets fra universitet eller høgskole. Fagkretsen må minst omfatte 120 studiepoeng med juridiske, matrikkelfaglige og landmålingsfaglige emner, hvorav minst 30 studiepoeng juridiske emner, 30 studiepoeng matrikkelfag og 30 studiepoeng landmålingsfag. I tillegg må fagkretsen omfatte 2 studiepoeng etikk.»

Postadresse
Statens vegvesen
Vegdirektoratet
Postboks 6706 Etterstad
0609 OSLO

Telefon: 22 07 30 00
firmapost@vegvesen.no
Org.nr: 971032081

Kontoradresse
Brynsengfare 6A
0667 OSLO

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Regnskap
Postboks 702
9815 Vadsø

SVV har ingen merknader til ny forskrift § 64 b.

Det er imidlertid viktig at studiet også inneholder historikk knyttet til eiendomsdanning i matrikkelen. Det vil si, ikke bare lære om hvordan en registrerer i matrikkelen i dag, men også hvordan dette ble gjort tidligere. Denne historiekunnskapen er viktig for å kunne forstå hvorfor matrikkelen enkelte steder har en del feil og mangler. Eksempelvis vil det være viktig å kjenne til historikken for å kunne forstå hvorfor mange offentlige veger i dag fremdeles mangler registrering i matrikkelen, eller at grensene mot veg kun er registrert med hjelpelinje; det vil si en registrering av manglende grense.

Statens vegvesen kommentarer og merknader til høringsnotatet og forskriftsendringene

Generelt synes vi høringsnotatet og forskriftendringene er positiv lesing, men vi har likevel noen kommentarer og merknader:

§ 2a) Begrepet «landmåler»

Dagens forskrift bruker begrepet «landmåler» om den som bestyrer oppmålingsforretningen. KMD foreslår å videreføre dette begrepet i ny forskrift.

Vi mener at «eiendomslandmåler» hadde vært et bedre begrep. Dette for å skille mellom landmåler med en ren landmålingsfaglig utdanning i motsetning til en eiendomslandmålerne der det nå stilles like mange studiepoeng til juridiske- og matrikkelfag som til det landmålingsfaglige.

Tolking av ny matrikkellov § 35 andre ledd sett i lys av matrikkellova § 5 a

Med hjemmel i matrikkellova § 5 a kan kommunen som lokal matrikkelfører, etter avtale overlate til andre å utføre oppmålingsforretninger. SVV har benyttet seg av denne muligheten og har inngått avtale med de fleste av landets kommuner.

I ny matrikkellov § 35 andre ledd står det at kommunen skal peke ut en landmåler *for hver oppmålingsforretning*. (Kursiv markering gjort her)

Hvordan skal matrikkellova § 35 andre ledd, *for hver oppmålingsforretning*, konkret tolkes når kommunen etter § 5 a ved avtale kan overlates til andre å utføre oppmålingsforretninger i et stort omfang?

Eksempelvis er SVV i sine samarbeidsavtaler gitt ansvar for å utføre oppmålingsforretninger på riksveger i henhold til gjeldende lov og forskrift. Det vil si at når ny lov og forskrift trår i kraft, vil eiendomslandmålerne i SVV søke om å bli autorisert eiendomslandmåler på lik linje med de kommunale landmålerne. I henhold til avtalen vil SVV i forkant av oppmålingsforretningen informere kommunen om når oppmålingsforretning skal avholdes og hvem som skal bestyre den.

Vi mener at ny matrikkellov § 35 andre ledd bør kunne tolkes på en slik måte, men ber om KMDs klargjøring på dette.

§ 64 c) En oversikt over landmålere med gyldig landmålerbrev bør ikke offentliggjøres på internett

KMD foreslår at Kartverket lager en oversikt over landmålere med gyldig landmålerbrev med landmålernes navn, adresse (privat- eller kontoradresse) og dato for tildeling av landmålerbrev og at oversikten skal tilgjengeliggjøres på internett.

Vi fraråder en slik løsning. Vi ser behovet for at Kartverket som autorisasjonsmyndighet fører en oversikt over landmålere med landmålerbrev og at denne gjøres tilgjengelig for kommunen som oppmålingsmyndighet, men vi fraråder at oversikten skal gjøres tilgjengelig på Internett. Dette fordi vi ikke ser det som nødvendig, og at personhensyn tilsier at slike lister – dersom privatadressen skal oppføres – ikke bør gjøres tilgjengelig på internett. Hadde det vært fritt landmålervalg, slik opprinnelig forslag til endring av matrikkelloven var utformet, hadde det være mer forståelig at en slik oversikt ble tilgjengeliggjort på internett, men ikke slik matrikkelloven er vedtatt i dag.

Autorisasjonsprøve

Vi støtter KMD i at autorisasjonsprøven ikke skal være en ny bachelor-eksamen og at gjennomføring av prøven bør kunne tas som en hjemmeeksamen i digital form via portalen Altinn.

Krav om etterutdanning

SVV støtter KMDs vurdering om det det ikke er behov for å innføre krav om etterutdanning for å beholde autorisasjonsordningen.

§ 70 Overgangsordninger

SVV er positive til at overgangsordningene også omfatter eiendomslandmålere i SVV som i dag gjennomfører oppmålingsforretning etter avtale med kommunene.

På sidene 18 og 19 i høringsnotatet er det listet opp ulike eksempler på hva som kan regnes som formell utdanning. Vi antar at listen ikke er uttømmende slik at også tidligere utdanningssteder som Stend Jordskifteskule kan regnes som formell utdannelse.

Overgangsordningene finner vi i ny forskrift § 70. I høringsnotatet på s. 53 er det henvist til § 71, men vi antar dette kun er en skrivefeil.

§ 44 a) Ny ordning med dokumentbasert kvalitetsheving for eksisterende grenser

Statens vegvesen har fått kvalitetshevet og ajourført en rekke veggrenser i matrikkelen med hjemmel i dagens matrikkellov § 26. Når ny § 26 trår i kraft vil den ha begrenset mulighet for slik kvalitetsheving av eksisterende grense.

Selv om § 26 sitt virkeområde begrenses, er det positivt at KMD likevel legger til rette for en ny og utvidet ordning knyttet til kvalitetsheving for eksisterende grenser. Vi viser da til ny forskrift § 44 a med hjemmel i matrikkelloven § 17. Det er særlig positivt at «ferdigvegkart» nevnes i bestemmelsen som et aktuelt dokument. Selv om «ferdigvegskart» ble nevnt som et aktuelt dokument ved siden av egenerklæringen for veggrunn i forarbeidet til revisjon av delingsloven i 1981, Ot.prp. nr. 48 (1980–81), har det vært knyttet usikkerhet hos kommunene om dette er et dokument som kan vektlegges i vår tid. Det er derfor gledelig at «ferdigvegskart» nå framgår som et aktuelt dokument i forskriften.

Kartografi

KMD legger opp til at det blir tatt med et bokstavsymbol i kartet i tillegg til matrikkelnummeret. Dvs.

(G) – Grunneiendom

(F) – Festegrund

(J) – Jordsameie

(E) – eierseksjon

(AM) – Annen matrikkelenhetstype.

I karteksemplene som videre fremgår i høringsnotatet er det vist hvordan de ulike bokstavsymbolene er tenkt brukt. Men for eierseksjoner ser det ut for at en har brukt bokstavsymbolet (S) istede for (E).

Statlig utbyggingsselskap som erverver veg- og jernbanegrund

I forbindelse med jernbanereformen ble det i lov av 16. desember 2016 nr. 101 åpnet for at "statsforetak" på samme måte som statsorgan, kan

- kreve matrikulering, jf. matrikkelova § 9 f,
- kreve klarlegging av grenser etter matrikkelova § 17,
- få anledning til å stadfeste eiendomsrett for veg- og jernbanegrund med egenerklæring, jf. matrikkelova § 24 fjerde ledd og
- utføre oppmålingsarbeid jf. matrikkelova § 41.

Det bør vurderes om en tilsvarende ordning også bør gjøres gjeldende for et «statlig utbyggingsselskap for veg» som Nye Veier AS.

Endring av matrikkelforskriften § 41

På side 52 i høringsnotatet sies det at grenser som beskrives som kurver er i strid med gjeldende forskrift § 41 og at en grense mellom to knekkpunkt kun skal regnes som rett linje og ikke som kurve. Vi har problemer med å se at grenser i form av en kurve er i strid med § 41.

Kurver med oppgitt radius har vært brukt som grenselinjer i en årrekke og SVV mener det fremdeles bør kunne nyttes. For en landmåler er det helt unaturlig og uhensiktsmessig å splitte opp en kurve i mange punkter. Vi mener det mest naturlige er at en koordinatfester og merker knekkpunktene; dvs. der radiusen for grenselinja starter og slutter. Er det vanskelig å se kurven i terrenget, kan det settes ut ett eller flere punkter på kurven på lik linje som det kan være hensiktsmessig å sette ut flere grensepunkter på en lang og uoversiktlig rett grenselinje.

Vi foreslår at KMD fjerner definisjonen på at grenser kun er å regne for rette linjer, men at grenser også kan ha form som kurver – slik det praktiseres i dag.

Kartverkets myndighet til å føre opplysninger i matrikkelen

I forbindelse med regionreformen er det behov for massivregistrering av endrede eierforhold i matrikkelen. De ulike regionvegkontorene som i dag står oppført som eiers kontaktinstans (KE) på fylkesvegene skal fjernes. Det mest rasjonelle er at denne jobben utføres som en massivregistrering av Kartverket istedenfor at det går en slik henvendelse til hver enkelt av alle landets kommuner.

Statens vegvesen har på bakgrunn av dette tidligere gitt innspill til lovendring om at Kartverket bør få hjemmel til å foreta en slik massivendring av eierinfo. Stortinget vedtok en endring av matrikkelloven § 22 sjuende ledd den 5. Juni 2019 med åpning for at departementet kunne delegere bestemte føringsoppgaver til Kartverket.

Vi hadde derfor håpet at Kartverket fikk slik delegert hjemmel i forskrift. Men i høringsnotatet registrerer vi at KMD ikke ønsker at Kartverket skal få hjemmel til slik føring direkte i forskrift, men at de åpner for en løsning i forslag til ny forskrift § 10 b (2). I følge denne bestemmelsen kan Statens Kartverket i konkrete tilfeller etter KMDs avgjørelse føre opplysninger som føres av kommunen med hjemmel i matrikkelforskriften.

Fullføring av oppmålingsforretning etter vedtak fra fylkesmannen, nytt første ledd til forskrift § 26

Det er positivt at KMD nå forskriftsfester at fylkesmannen kan fatte vedtak om fullføring av oppmålingsforretning jf. matrikkellova § 35 tredje ledd, herunder matrikkelføring av oppmålingsforretning som ikke er matrikkelført innen oppgitt frist. Dette er et viktig tiltak for at oppmålte veggrensener blir matrikkelført og at matrikkelkartet dermed blir mer ajourført.

Seksjon for Planlegging og grunnerverv
Med hilsen

Gyda Grendstad
Avdelingsdirektør

Marit Gagnat

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen håndskrevne signaturer.